

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU ASGARI İŞÇİLİK TESPİT KOMİSYONUNUN ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Asgari İşçilik Tespit Komisyonunun oluşturulmasına, işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının belirlenmesinde ve Kuruma yeterli işçilik bildirilmiş olup olmadığının araştırılmasında dikkate alınacak asgari işçilik oranlarının tespitine, belirlenen oranlara karşı yapılacak itirazların incelenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Asgari İşçilik Tespit Komisyonunda görev alacak teknik elemanların niteliklerini, görevlendirilmelerini, sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 85 inci maddesi hükmüne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Alt işveren: Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin bir işte veya bir işin bölüm veya eklentilerinde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği sigortalıları çalıştıran üçüncü kişiyi,
- b) Asgari işçilik oranı: İhale yoluyla yapılan işlerde istihkak tutarı, özel nitelikteki inşaat işlerinde ise maliyet bedeli içerisindeki asgari işçilik miktarının yüzdesini,
- c) Başkan: Asgari İşçilik Tespit Komisyonu Başkanını,
- ç) **(Değişik:RG-25/5/2016-29722)** Daire Başkanlığı: Kurumun asgari işçilik işlemlerini yürüten daire başkanlığını,
- d) Dosya: Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca asgari işçilik oranı tespit edilecek işe ait gerekli belgelerin tümünü,
- e) Fiyat analizi: İnşaata ait imalatların birim maliyetlerin; işçilik, malzeme, taşıt, makine ve ekipman olarak miktar ve tutarlarının saptanarak fiyatlandırılması işlemi,
- f) Fiyat zaptı: Birim fiyatlarda bulunmayan imalatlar için düzenlenen özel birim fiyatlarını,
- g) İdare: 10/12/2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kamu idareleri ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların bağlı idare, ortaklık, müessese ve işletmeleri ve yukarıda belirtilenlerin ödenmiş sermayesinin % 50'sinden fazlasına sahip oldukları ortaklık ve işletmelerden 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanuna tabi olmayanlarla özel kanunlarına göre personel çalıştıran diğer kamu kurumları ile döner sermayeli kuruluşlar ve 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Kanunda tanımları yapılan mevduat bankaları, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları, fon bankaları ve kanunla kurulan kurum ve kuruluşları,
- ğ) İstihkak: Yapılan işe karşılık, katma değer vergisi ve idarece verilen malzeme bedeli hariç, malzeme fiyat farkı ve akreditif bedeli dahil olmak üzere idarece işverene ödenmesi gereken toplam tutarı,
- h) İşveren: Sigortalıları çalıştıran gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşları,
- ı) Kanun: 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu,
- i) Komisyon: Asgari İşçilik Tespit Komisyonunu,

- j) Kurum: Sosyal Güvenlik Kurumunu,
k) Maliyet: Yapılan işin veya üretimin toplam parasal değerini,
l) Malzeme: Yapılan işte kullanılan ve istihkak tutarı ile maliyet bedeli içindeki maddeyi,
m) Salt işçilik: Üretimde kullanılan malzemenin tamamı ile makine, alet ve edevatın idarece verilmesi halinde kullanılan işçiliği,
n) Tebliğ: Komisyon tarafından belirlenen asgari işçilik oranlarını gösteren ve Resmî Gazete’de yayımlanan tebliği,
o) Ünite: Sosyal güvenlik il müdürlüklerini ve sosyal güvenlik il müdürlüklerine bağlı olarak faaliyet gösteren sosyal güvenlik merkezlerini,
ö) Üye: Kurumca ve Kurum Yönetim Kurulunda temsil edilen işçi ve işveren konfederasyonları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğince görevlendirilen asıl ve yedek teknik elemanları,
p) Yönetim Kurulu: Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Asgari İşçilik Tespit Komisyonunun Oluşturulması, Çalışması ve Üyelerinin Özlük Hakları

Komisyonun oluşturulması

MADDE 5 – (1) Komisyon, Yönetim Kurulu kararı ile, Kurum teknik elemanlarından dört asıl dört yedek, Yönetim Kurulunda temsil edilen işveren konfederasyonu ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğince görevlendirilecek birer asıl ve birer yedek teknik eleman ile yine Yönetim Kurulunda temsil edilen işçi konfederasyonunca görevlendirilecek bir asıl ve bir yedek teknik eleman olmak üzere toplam yedi asıl ve yedi yedek üyeden oluşur.

(2) Kurumca gerekli görülmesi halinde, Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen nitelikleri taşıyacak üyelerden oluşacak şekilde ve aynı esaslar çerçevesinde, Yönetim Kurulu kararı ile aralarındaki görev dağılımı da belirtmek suretiyle birden çok komisyon kurulabilir.

(3) **(Ek:RG-25/5/2016-29722)** Birden fazla komisyonun kurulması halinde 17 nci madde uyarınca asgari işçilik oranına yapılacak olan itirazı inceleyecek komisyon Yönetim Kurulu Kararı ile belirlenir.

(4) **(Ek:RG-25/5/2016-29722)** Birden fazla komisyonun kurulması halinde komisyonlarda görevli komisyon başkanları ile konfederasyonlarca ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğince görevlendirilmiş birer üyenin katılacağı istişare komisyonu oluşturulur.

Komisyon üyelerinin nitelikleri ve görevlendirilmeleri

MADDE 6 – (1) Kurumca ve Yönetim Kurulunda temsil edilen işçi ve işveren konfederasyonları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğince görevlendirilecek üyelerin en az dört yıllık mühendislik, mimarlık eğitimi veren fakültelerden mezun olması ve en az üç yıllık şantiye deneyiminin ya da mesleki çalışmasının bulunması gerekir.

(2) Komisyonda görev yapacak asıl ve yedek üyeler; Kurumun İnşaat ve Emlak Daire Başkanlığınca, seçilecek üye sayısının en az iki katı kadar önereceği adaylar arasından, başkan ve başkan yardımcısı ise asıl üyeler arasından Yönetim Kurulu tarafından seçilerek, **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722)** komisyonun faaliyet gösterdiği Daire Başkanlığı veya ünite de görevlendirilirler.

(3) Komisyon üyeleri, gerektiğinde aynı yöntemle değiştirilebilir.

(4) Kurum adına Komisyonda yer alacak dört asıl üyenin ikisi inşaat, birisi makine, birisi elektrik mühendisleri arasından ve belirtilen her bir mühendislik dalından birer yedek üye seçilir. Elektrik mühendisi olarak seçilecek üye; elektronik, elektrik-elektronik veya elektronik ve haberleşme mühendislerinden de seçilebilir.

(5) Konfederasyonlarca ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğince komisyonda görevlendirilecek üyelerin;

a) Kamu haklarından yoksun bulunmaması,

b) Taksirli suçlar hariç olmak üzere, ağır hapis veya altı aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsalar bile, Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla, basit veya nitelikli zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmi ihale ve alım ve satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, suçlarından dolayı hükümlü bulunmaması,

c) Bu maddenin birinci ve dördüncü fıkralarında sayılan mesleklerden birine sahip olması, gerekir.

Komisyunun çalışması

MADDE 7 – (1) Komisyon; inşaat, elektrik ve makine mühendisi üyelerinin bulunması kaydıyla en az dört üyenin katılımı ve Kurum personelinin tabi olduğu haftalık çalışma süresi ile günlük çalışma saatlerine uymak suretiyle toplanır ve çalışmalarını yürütür.

(2) Komisyonun asıl üyelerinden herhangi birinin Kanunda sayılan üyeliğin sona ermesini gerektiren haller dışında izinli veya istirahatlı olmasına bağlı olarak, göreve gelemediği sürelerde asıl üyeler görevlerine başlayıncaya kadar görev yapmak üzere yedek üyeler Başkan tarafından göreve çağrılır.

(3) Yönetim Kurulunda temsil edilen işçi ve işveren konfederasyonları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğince görevlendirilen üyelerin mazeretsiz veya izinsiz olarak üst üste üç toplantıya, son altı ay içinde ise beş toplantıya katılmaması halinde üyelikleri sona erer. Üyeliği bu suretle sona eren işçi konfederasyonu üyesinin yerine, üye sayısı bakımından en yüksek bir sonraki konfederasyondan bir asıl ve bir yedek üye belirlenmesi istenir. Söz konusu işçi konfederasyonu yeni asıl ve yedek üyeyi belirleyinceye kadar daha önce belirlenmiş olan yedek üye asıl üye olarak görev yapar. Üyeliği sona eren işveren konfederasyonu ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğince görevlendirilen üyelerin yerine anılan kurumlardan yeni asıl üye seçilir. Görev süreleri bu fıkrafta belirtilen şekilde sona eren işveren konfederasyonu ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğince görevlendirilen üyelerin yerine yeni asıl üyeler görevlendirilinceye kadar yedek üyeler asıl üye olarak görev yapar.

(4) Komisyon, gerektiğinde ilgili meslek veya kamu kuruluşlarından yazı ile görüş isteyebilir.

(5) Komisyon çalışmalarına yardımcı olmak üzere sekreteryaya hizmetlerini yürütecek **(Ek ibare:RG-25/5/2016-29722) yeterli sayıda** idari personel **(Mülga ibare:RG-25/5/2016-29722) (...)** ve Komisyonun ihtiyaç duyacağı teknik donanım **(Ek ibare:RG-25/5/2016-29722) komisyonun faaliyet gösterdiği Daire Başkanlığı veya ünitece** sağlanır.

(6) **(Ek:RG-7/4/2012-28257)** Birden fazla **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722) komisyonun** mevcut olması halinde, komisyonlarda görevli komisyon başkanları ile konfederasyonlarca ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğince görevlendirilmiş birer üyenin katılacağı istişare komisyonu toplantıları **(Ek ibare:RG-25/5/2016-29722) Daire Başkanlığınca belirlenecek tarih ve yerde** her ayın ilk haftasında yapılır. İstişare toplantılarında alınan kararlar tutanağa bağlanır ve komisyonlar açısından bağlayıcıdır.

Başkan ve üyelerin sorumlulukları

MADDE 8 – (1) Başkan, başkanın olmadığı zamanlarda başkan yardımcısı, komisyonun çalışması ile sevk ve idaresinden, Komisyon kararlarının noksatsız ve usulüne uygun olarak düzenlenmesinden sorumludur.

(2) Kurum, işçi ve işveren konfederasyonları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğince görevlendirilecek üyeler, tarafsız, mesleklerinin ve komisyondaki görevlerinin gerektirdiği itibar ve güvene layık olduklarını, hizmet içinde ve dışındaki davranışları ile göstermek zorundadırlar.

(3) Üyelerin, iş sahipleri ile ilişkilerinde, dürüstlük ve vakardan ayrılmamak şartıyla sürat, kolaylık ve nezaketle hizmet görmeleri ve hakkaniyete uygun işlem yapmaları esastır.

(4) Üyeler, kendilerine ait veya ortağı olduğu işyerleri ile herhangi bir işyerinde çalışmalarını halinde bu işyerleri işverenlerince üstlenilen işlere ilişkin veya üçüncü dereceye kadar kan veya kayın hısımlarını ilgilendiren dosyalarla ilgili toplantı ve oylamalara katılamazlar.

(5) Üyeler, toplantı sonucunda alınan kararlar hakkında işverenlere veya üçüncü şahıslara bilgi veremezler.

(6) Üyelerin görevleri nedeniyle Kurum zararına sebebiyet verdiklerinin Kurumca tespiti halinde haklarında ayrıca genel hükümler uyarınca işlem yapılır.

Kurum dışından görevlendirilen üyelere yapılacak ödemeler

MADDE 9 – (1) Konfederasyonlar ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğince komisyonda görevlendirilen teknik elemanlara, bu görevlerini yaptıkları sürece katıldıkları her toplantı günü için (2500) gösterge rakamının memur aylıklarının hesabında kullanılan katsayı ile çarpılarak bulunacak tutarı üzerinden huzur hakkı Kurumca ödenir.

(2) Komisyon üyelerinin yerinde yapılacak tespit işlemi ile ilgili görevlendirilmeleri halinde 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 8 inci ve diğer ilgili maddeleri uyarınca Kurum Yönetim Kurulunca takdir edilecek miktarlarda ödeme yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Asgari İşçilik Oranları, Dosya İncelemesi, Değerlendirme ve Tespit

Çeşitli işkollarının asgari işçilik oranları

MADDE 10 – (1) Çeşitli işkollarına ait işlerin asgari işçilik oranları, **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722)** komisyonca veya birden fazla komisyon olması halinde, 5 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca oluşturulan istişare komisyonunca tespit edilerek tebliğ ile Resmî Gazete’de yayımlanır.

(2) Tebliğde oranlarla birlikte; oranın belirlenmesinde esas alınan kriterler, iş kalemleri, çalışma şekilleri ve teknolojiyen faydalanma durumu gibi açıklayıcı bilgilere yer verilir.

Asgari işçilik oranları belirlenmemiş olan işkolları

MADDE 11 – (1) Asgari işçilik oranları belirlenmemiş olan işkolları ile ilgili olarak Kuruma yeterli işçilik bildirilmiş olup olmadığının araştırılmasına veya Kurum denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının tespitine esas olmak üzere uygulanması gereken asgari işçilik oranının belirlenmesi amacıyla araştırma veya tespiti konu işe ait son **(Ek ibare:RG-25/5/2016-29722)** veya kesin hak ediş raporunun, hak ediş raporu düzenlenmeyen anahtar teslimi, yap-işlet-devret veya yap-işlet suretiyle ihale edilen işler ve benzer işlerde yüklenici tarafından idareye verilen ve kabul edilen teklif, teknik doküman, analizler, maliyet bedelleri, teklif birim fiyat cetvelleri ve mahal listeleri ve benzeri ile işe ait sözleşmenin ilgili bölümleri, diğer teknik ve mali dokümanlarının, idarece işverene malzeme verilmiş olup olmadığının, verilmiş ise verilen malzemenin cinsi, miktarı ve sözleşme yılı fiyatlarıyla toplam bedelini gösteren iş bitirme belgesinin, gerekiyorsa işin sözleşmesinin aslı veya idarece ya da aslı görülmek suretiyle Kurumca onaylı fotokopileri, gerekli diğer belgelerle birlikte ilgili Kurum ünitesi tarafından Komisyona intikal ettirilmek üzere **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722)** komisyonun faaliyet gösterdiği Daire Başkanlığı veya üniteye gönderilir.

Dosyanın komisyona teslimi

MADDE 12 – (1) Yönetmeliğin 11 inci maddesinde belirtilen belgeler dosya halinde;

- a) Sıra numarasını,
- b) Gelen evrak giriş numarasını,
- c) İlgili Kurum ünitesinin ismini,

c) İşverenin adı, soyadı veya ticari unvanını,
d) İşyeri sicil numarasını,
e) İşyerinde yapılan işin konusunu,
gösteren liste ekinde Başkana veya Başkan tarafından görevlendirilen personele zimmet defteri ile imza karşılığında teslim edilir.

Dosyaların ön incelemesi

MADDE 13 – (1) Komisyona intikal eden dosya, Başkan tarafından işin ağırlığına ve uzmanlık konusuna göre üyelerden birine verilir.

(2) Dosya, öncelikle ve ivedilikle asgari işçilik oranının tespiti için gerekli belgeleri ihtiva edip etmediği açısından ön incelemeye tabi tutulur. Ön inceleme süresi on günden fazla olamaz.

(3) **(Değişik:RG-25/5/2016-29722)** Bu inceleme sonucunda komisyonca ilave bilgi ve belgelerin teminine ihtiyaç duyulması halinde Başkan ve bir üyenin imzasını taşıyan bir tutanak ile söz konusu belgeler, oran tespitini isteyen üniteden yazılı olarak istenir.

Değerlendirme ve tespit

MADDE 14 – (1) Komisyona intikal eden dosyaya ilişkin değerlendirme ve oran tespiti, aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurularak yapılır.

a) Dosya, ilgili üye tarafından yapılacak inceleme sonucunda düzenlenen ve Yönetmelik ekinde yer alan Asgari İşçilik Oranının Tespitine İlişkin Hesap Cetveli (Ek-1) ile birlikte Komisyonda görüşülür.

b) İlgili üyelerce, öncelikle işin, isim benzerliğinden ayrı olarak, yapılış şekli, kullanılan makine, teknoloji ve teçhizatın durumu dikkate alınarak inceleme yapılır. Bu inceleme neticesinde, değerlendirilmekte olan işin tebliğde aynen karşılığı mevcut ise bu oran uygulanır. Değerlendirme, işin sadece isim benzerliğine dayalı olarak yapılamaz. Asgari işçilik oranının tespitinde, sözleşme yılı itibarıyla **(Ek ibare:RG-25/5/2016-29722)** son veya kesin hak ediş raporunun imalat sayfalarında yer alan imalatlar ve toplam hak ediş tutarı esas alınır. Tenzilat, fiyat farkı ve katma değer vergisi dikkate alınmaz.

c) Asgari işçilik oranı, öncelikle sözleşme yılı fiyatları üzerinden, mümkün olmaması halinde ise imalatların tamamı hangi yıl içerisinde yapılmış ise o yılın fiyatları üzerinden hesaplanır.

ç) Yapılan işin içeriğine uygun asgari işçilik oranının tebliğde bulunmaması durumunda ise, bu defa işin bütünü **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722)** alt imalat kalemlerine ayrıştırılarak, **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722)** alt imalatların tebliğdeki asgari işçilik oranları tespit edilir ve **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722)** alt imalatların işin bütünü içindeki ağırlığı da dikkate alınarak işin tümüne ait asgari işçilik oranı bulunur.

İşin bütünü **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722)** alt imalatlara bölünmesine rağmen, **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722)** alt imalatların bir bölümüne veya tümüne ait asgari işçilik oranlarının aynısının tebliğde bulunmaması durumunda, **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722)** alt imalatların benzerine ait asgari işçilik oranları tebliğden bulunarak verilir. **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722)** Gerektiğinde **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722)** alt imalatlar, **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722)** kendi içinde ayrıştırılarak yapılan işe ait asgari işçilik oranı bulunur.

d) İdarece malzeme verilmesi durumunda, asgari işçilik oranı, idare malı malzemesinin kullanıldığı hakedişteki imalat pozunun tutarına göre, işin yapımında makine ve işçi kullanılma oranı dikkate alınarak Komisyonca tespit edilir. Geri kalan iş, ilgili tebliğlerde ve genelgelerdeki oranlar dikkate alınarak değerlendirilir.

e) Malzemenin tamamı idarece verilmekle birlikte, yapılan işte bir kısım giderlerin veya imalat sırasında kullanılan alet ve edevatın işverence karşılanması halinde, tebliğdeki benzer işler, yoksa fiyat analizleri dikkate alınır.

f) Yapılan işin hak ediş raporunun olmaması ve fatura mukabili veya tek kalem şeklinde ödeme yapılmış olması halinde, o işte çalışan işçi sayısı, çalışma süresi gibi unsurlar, bunların da bilinmemesi durumunda tebliğdeki benzer işe ait oranlar dikkate alınarak değerlendirme yapılır.

g) Yap-işlet-devret veya yap-işlet modeli ile yapılan işlerde işçilik oranı, yüklenici tarafından idareye verilen ve kabul edilen teklif, teknik doküman, analizler, maliyet bedelleri, teklif birim fiyat cetvelleri ve mahal listeleri ve benzeri dokümanlar ile işe ait sözleşmenin ilgili bölümleri, diğer teknik ve mali dokümanlardan yararlanılmak suretiyle bu işe ait maliyetler **(Ek ibare:RG-25/5/2016-29722)** varsa Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca maliyet tespitine ilişkin işyeri kayıtları incelenerek düzenlenen rapor ve dayanağı belgelerde dikkate alınarak belirlenir.

ğ) Hak edişte belirtilmiş olması halinde, depolanan, muhafaza altına alınan yedek ekipman, parça veya imalatta kullanılmayan malzemelerin bedeline % 4 asgari işçilik oranı uygulanır.

h) Yurtiçi veya yurtdışından temin edilen teknolojik malzemenin montajının yapılması durumunda, montaj işçiliğinin tespitinde, fiyat analizleri, montaj sırasında sarf edilen yardımcı montaj malzemeleri ve montajda kullanılan makine ve ekipmanlar dikkate alınarak hesaplama yapılır.

ı) İşin yapımında kullanılacak makinelerin, idare tarafından işverene verilmesi halinde;

1) Makineler için işverence idareye kira ödeniyorsa, yapılan işin makinelerinin müteahhitçe karşılandığı dikkate alınarak değerlendirme yapılır.

2) Makineler için idareye kira ödenmeyip, işverence makinelerin bakımı ve genel giderlerinin karşılanması halinde, işin asgari işçilik oranı, tebliğdeki benzer oranlar, bunun mümkün olmaması halinde fiyat analizleri esas alınarak tespit edilir.

3) Makineler için kira ödenmeyip, makinelerin bakım ve onarımını gerektirecek herhangi bir gider de yapılmaması halinde, işin asgari işçilik oranı, kullanılan malzemeler dikkate alınarak veya salt işçilik olup olmadığına bakılarak tespit edilir.

i) **(Mülga:RG-25/5/2016-29722)**

j) Yapılan iş, birden fazla işkolunu içeriyorsa, her bir işin ağırlığı ve tebliğdeki asgari işçilik oranları ayrı ayrı dikkate alınarak hesaplama yapılır.

k) Komisyonca yapılan hesaplama sonucunda asgari işçilik oranının küsuratlı çıkması halinde, tam sayıdan sonra gelen küsuratın iki rakamı da dikkate alınır.

l) Hak edişte olmayan bir iş kalemi oluşturulamaz, olan bir kalem yok sayılmaz veya başka bir kalem bünyesine dahil edilemez.

m) Paket veya bir bütün olarak getirilip, yalnızca montajı yapılan makine, ekipman ve gruplarda, varsa idarenin analizleri veya teklif sırasında verilen analizler, montaj sırasında sarf edilen yardımcı montaj malzemeleri ve montajda kullanılan makine ve ekipmanlar, yok ise **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722)** Çevre ve Şehircilik Bakanlığı analizleri esas alınarak montaj işçilik oranları bulunur.

Yerinde tespit

MADDE 15 – (1) Devam etmekte olan veya tamamlanmış işlerle ilgili olarak asgari işçilik oranı hakkında karar verilebilmesi için, işin yapıldığı yerin görülmesi gerektiği durumlarda, Komisyonca alınacak karar gereğince gerekçesi yazılı olarak belirtilmek suretiyle belirlenen üyeler **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722)** Daire Başkanlığı oluru ile işyerine giderek yerinde tespit yaparlar.

(2) **(Değişik:RG-25/5/2016-29722)** İşverenin talep etmesi halinde devam etmekte olan işlerle ilgili yerinde tespit, birinci fıkrada belirtilen usulle yapılabilir.

(3) Bu inceleme sırasında yapılacak tespitler, varsa işveren veya vekili ile idarenin yetkili personelinin imzası da alınarak tutanağa kaydedilir.

Tespit süresi ve kararlar

MADDE 16 – (1) Asgari işçilik oranının tespit işlemi, dosyanın eksiksiz olarak Komisyona tesliminden itibaren en geç bir ay içinde tamamlanır.

(2) Asgari işçilik oranının tespitine ilişkin olarak Komisyon kararı düzenlenir ve bu karar üyelerce imzalanır.

(3) Komisyon kararları en az dört üyenin aynı yöndeki oyu ile alınır. Üyeler, kararlarında çekimser oy kullanamaz. Komisyon kararına karşı olan üye, karşı oy gerekçelerini karara yazarak imzalar.

(4) Komisyon kararları; iki nüsha olarak düzenlenerek, her yıl birden başlanmak ve teselsül ettirmek suretiyle numara verilir. Kararın aslı, liste ekinde asgari işçilik oranının tespitine ilişkin hesap cetveli ile birlikte **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722) Komisyonun faaliyet gösterdiği Daire Başkanlığına veya üniteye** teslim edilir. Kararın diğer nüshası ise, Komisyonca seri dosyada saklanır.

(5) **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722) Komisyonun faaliyet gösterdiği Daire Başkanlığı veya ünite**, teslim edilen asgari işçilik oranına ilişkin kararı, tespiti isteyen üniteye beş iş günü içinde bildirir. Komisyonca belirlenen asgari işçilik oranı üzerinden yeterli işçilik bildirilmiş olup olmadığı, ilgili ünitece araştırılır. Yapılan araştırma işlemi sonucunda, Kuruma yeterli işçiliğin bildirilmemiş olduğunun anlaşılması halinde, eksik bildirilen işçilik tutarı üzerinden hesaplanan prim aslı faaliyetin son ayı veya Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca düzenlenen raporlarda tespit edilen aylar ile ilişkilendirilerek gecikme cezası, gecikme zammı ve hesap cetveli ile birlikte asgari işçilik oranı ünitece işverene tebliğ edilir.

İtiraz

MADDE 17 – (1) İşveren, (Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722) 16 ncı maddenin beşinci fıkrası uyarınca kendisine tebliğ edilen asgari işçilik oranına, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde nedenleri ile birlikte yeni bilgi ve belgeleri de ekleyerek ilgili üniteye bir kez yazılı olarak itiraz eder. Dilekçenin taahhütlü, iadeli taahhütlü veya Acele Posta Servisi yoluyla gönderilmesi halinde, postaya verildiği tarih Kuruma verildiği tarih olarak kabul edilir.

(2) **(Değişik:RG-25/5/2016-29722)** Asgari işçilik oranına yapılan itirazlar, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca belirlenen komisyonca incelenmek üzere komisyonun faaliyet gösterdiği Daire Başkanlığına veya üniteye ilgili ünitece gönderilir.

(3) Bu tür itirazlar Komisyonca en geç on beş gün içerisinde sonuçlandırılır.

(4) **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722) Komisyonun faaliyet gösterdiği Daire Başkanlığı veya ünite**, asgari işçilik oranına yapılan itiraz üzerine Komisyonca alınan kararı, en geç üç iş günü içinde ünitesine gönderir.

(5) Ünitece;

a) Asgari işçilik oranında bir değişiklik olmaması halinde işverenin talebinin reddine dair karar işverene tebliğ edilir.

b) İtiraz üzerine Komisyonca yeni bir asgari işçilik oranı belirlenmesi halinde, bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin beşinci fıkrası gereğince işlem yapılır.

(6) **(Değişik ibare:RG-25/5/2016-29722) Olağan dikkat ve özen gösterildiğinde gerçekleşmeyecek olan yazım ve/veya aritmetik işlemlerdeki** hatalar hariç birden fazla yapılan itirazlar Komisyonca dikkate alınmaz.

İtirazdan vazgeçme

MADDE 18 – (1) İşveren itirazı hakkında komisyonca karar verilinceye kadar itirazından vazgeçebilir. Vazgeçme işverenin ilgili üniteye vereceği bir dilekçe ile veya bu husustaki beyanının tutanak ile tespiti suretiyle yapılır. Vazgeçme beyanı açık olmalıdır. Vazgeçme halinde itiraz eden kendisine tebliğ olunan karara münhasır olmak üzere itiraz hakkını kaybetmiş sayılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan Yönetmelik

MADDE 19 – (1) 29/3/2005 tarihli ve 25770 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan "Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı Asgari İşçilik Tespit Komisyonunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik " yürürlükten kaldırılmıştır.

Eski Komisyonun görev süresi

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesi ile yürürlükten kaldırılan Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı Asgari İşçilik Tespit Komisyonunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik uyarınca oluşturulan Komisyon; Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen Komisyon oluşturuluncaya kadar bu Yönetmelikte belirtilen görevleri yapar.

Eski Komisyonun belirlediği oranlar

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Yürürlükten kaldırılan Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı Asgari İşçilik Tespit Komisyonunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik uyarınca oluşturulan Komisyonun tespit ederek yayımladığı çeşitli işkollarına ait işlerin asgari işçilik oranları; yeni Komisyon tarafından belirlenip Resmî Gazete’de yayımlanincaya kadar geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik, 1/10/2008 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
	27/9/2008	27010
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	7/4/2012	28257
2.	25/5/2016	29722

